

Cratichneumon

1653.

S.M.
V. 22.

PAUL ADAM NACHFOLGER
KARL LION
KUNSTBUCHBINDEREI
DÜSSELDORF

ORATIO FVNEBRIS: IN EXSEQVIIS:

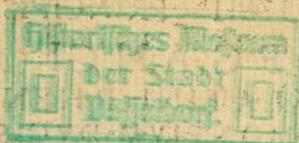
SERENISSIMI PRINCIPIS AC DOMINI,
D. WOLFFGANGI WILHELMI,
COMITIS PALATINI RHENI ; BAVARIÆ, IV-
LIÆ, CLIVIÆ, MONTIVM DVCIS ; COMITIS IN VEL-
DENS, SPONHEIM, MARCHIA, RAVENSBERG ET MOERS,
DOMINI IN RAVENSTEIN, &c.

Postquam Anno M.DC.LIII. vicesimo die Mar-
tij Spiritum à Deo acceptum ipsi quoque
libentissimè reddidisset.

*Habita in Oratorio Archiconfraternitatis acerbis-
sima Passionis Domini, qua etiam Sancta CRVCIS
nuncupatur, apud Reuerendos Patres Capuccinos,
Minores Seraphici Ordinis S. FRANCISCI: ut uni è
primis Nutricijs & Benefactoribus parentaretur:
Mense Maio exeunte.*

Perorante Admodum Reverendo Domino, jux-
taq; Clarissimo & Doctissimo Viro, D. CHRIS-
TIANO ADOLPHO THVLDENO, SS. Theolo-
giæ Licentiato, Canonico Beatæ Mariæ
Virginis ad Gradus.

72
COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Typis GIBBERTI CLEMENTIS, ad signum
Semilunij. ANNO M. DC. LIII.

H. M. V 42

NE CONTRISTEMINI:

Mortuus est Serenissimus Princeps
VVOLFFGANGVS VVILHELMVS:
Et quasi non est mortuus: Similem enim reliquit sibi
post se: Principem Filium Clementissimum,
PHILIPPVM VVILHELMVM.
Reliquit enim defensorem domus contra inimicos, &
amicis reddentem gratiam. Eccles. xxx. 4. & 6.

Ὁὐ θέλωμεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί περὶ τῶν κοιμημένων, ἵνα μὴ λυπηθῆσθε
καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. πρὸς Θεσσαλονικεῖς δ.

*Nolumus vos ignorare fratres de dormientibus, ut non contristemini, sicut & ceteri,
qui spem non habent. 1. Theff. 4. n. 12.*

Neipitem hæsisse me Auditors, & in dubio versatum
fuisse, quid hodierno die potissimum agerem, diffi-
teri non audeo: plangoribusne ac luctui operam ut
daremus, laborarem? an verò expulsis mærorum ex
animo & corpore nebulis, ad optatam lætissimæ
consolationis auram inuitarem omnes? In ancipiti,
inquam, versatus sum, fleremne flentibus vobiscum?
an hoc quidquid est flendi materiæ in vberiore læ-
titiam oratione conuerterem hilariori? Vtriusque autem rei, causæ mini-
mè omnium leues afferebantur. Luctus quidem ac mæroris, quod hic lo-
cus atrato circumquaque vestitus amiculo, nihil nisi tristitiam suadere, a-
nimisq; præsentium ingerere nihil nisi mortis horrorem videbatur: mæ-
rent parietes, luget pavementum, scamna ipsa ac subsellia in morti vicinam
conuersa ferruginem cernuntur: mortales denique viros, qui sese huc tes-
sum receperunt, communis occupat retinetque dolor, nunc in cadauero-
sam craniorum faciem, vltro citroq; & profum interpositam, intuentes:
nunc funeralibus intentos cereis nescio quid lucis è tenebrarum exspe-
ctantes penu. Verùm hæc omnia mæroris indicium faciunt magis, quam
ut veram lugendi materiam præbeant. Causa luctus omnium grauissima
est, Serenissimi Ducis WOLFGANGI WILHELM I è vita humana ex-
cessus: eo quem Principem & Patronum experti sumus Clementissimum,
non sine maximi hodiè doloris significatione, nos carere affirmamus; eum
desideramus absentem, eum lugemus extinctum; illi mortuo inferias mæ-
sti perfoluimus. Sed flendi & plorandi causam procul habemus cepteo; cõ-
solationis & gaudij magis è propinquo intueamur. Etsi enim mortuus est
Principum Serenissimus, eâ tamen indole virtutis: eo Religionis Catho-
licæ studio; id ætatis ac temporis; tanto actali ex fegenito & Patriæ ac

Nobis relicto successore ac Patrono est mortuus, vt felicissimum illum hoc obitu suo fuisse sperare possimus: Illos enim qui in Domino moriuntur Angelicæ veritatis elogio beatos meritò appellamus. Σοφία ἰσθῦι ὑβ σίραχ. λ. ἐπέτησεν αὐτῷ ὁ πατήρ, καὶ ὡς σὸν ἀπέθανεν, ὁμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλειπε μετὰ αὐτόν. Mortuus est Pater eius, & quasi non est mortuus (Eccli. xxx. 4.) similem enim reliquit sibi post se. Addam & ego majus quiddam & Augustius ex Christianâ Evangelicæ disciplina philosophiæ, non vitam cum morte commutavit Princeps Serenissimus, sed quasi Agnus, è macello mortis in pascua immortalitatis est translatus, ibi pascendus, ibi cubiturus in meridie sempiterno. Quare quod injuncti mihi officij munus est: non vos ego in mæstitiam & luctum grauiorem oratione funebri impellam, sed humani & mortalis Principatus defuncto laboribus Duci vt benè precemur, vt ipsi hunc ad immortalitatis beatæ optabilissimum transitum meritò gratulemur, pro tenuitate mea, laterumque imbecillitate adhortabor. At verò priusquam huc aggredior de mortalis vitæ cursu & certaminibus, quæ ab Serenissimo optimoque Principe peracta sunt, non nihil erit dicendum, vt quibus virtutibus tanto viro ac duci conuenientibus per omnem antea actam ætatem excelluerit, & audiat ipsi, & exemplum capiantis viuendi.

Ortum humanæ gentis repetentibus; & ex quàm paruis initijs, rudimentisque, in quantam militiæ perpetuò duraturæ firmitatem ac robur homo ipse naturâ comparatur considerantibus, parrhesia illa Regum & laboriosissimi & sapientissimi non est omittenda.

σοφία σαλομοντος ζ. εἰμὶ καὶ ἀνηγὸς ἀνθρώπων ἵσθῦι ἀπασιν καὶ γενεῶν, ἀπόγονος πρωτοπλασίου, καὶ ἀγὼ δὲ γενόμενος ἔσωσα τὸν κοινὸν ἡμῶν ἀέρα, καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθεῖ κατέπεσα γῆν πρώτην φωνὴν τῆν ὁμοίαν πᾶσιν ἡγα κλαίων. ἠδὲν βασιλεὺς ἐτέρων ἔχε γενέσεως ἀρχὴν.

Sum & ego (inquit Sap. v. 11.) mortalis homo, similis omnibus, & ex genere terreni illius, qui prior factus est: natus accepi communem aërem, & in similitudinem factam decidi terram, & primam vocem similem omnibus emisi plorans. Nemo enim ex Regibus aliud habuit natiuitatis initium.

Hic tamen homo tantâ imbecillitate infans, tantâ ruditate puer, tantâ lubricitate adolescens, in quantam non increfcit virtutum omnium & scientiarum, quâ humanarum, quâ diuinarum segetem? maximè si rectis à paruulo disciplinis imbuatur: Si præceptoribus optimis commissus, dicto illis ac nuru audiens est: hinc enim fit, vt homo homini in immensum præster; & quod Deorum Immortalium proprium est, præsidere & præfese alijs, ipte quoque Dijs ac hominibus applaudentibus egregiè possit.

Nolo

Nolo ego, Viri Illustrissimi, infantiam Principis & cunas commemorare natales, quanquam is annus, qui cum in hanc lucem ex matris aluo ductum vidit, non est omnino tacendus. Natus est igitur Princeps Neoburgi anno seculi à Virginis partu quinti & decimi septuagesimo octavo, 1578
 pridè Nonas Decembris ipso Barbaræ Virginis & Martyris natali. Patrem habuit Serenissimum Principem Neoburgensem Philippum Ludovicum: Matrem verò Serenissimam Annam WILHELMI Iulix, Clivia, & Montii Ducis filiam: sacro fonte tinctus nomen accepit WOLFGANGI WILHELMI. Mathematicorum & eorum qui astra speculantur, est genituram & horoscopum inuestigare nascentium; vt ex felici concuientium siderum positu ac sede scœlicia quoque viuentibus omina prædicant. Nobis hac arte nil est opus, non enim de nascente, sed mortuo verba facimus: & quàm scitè prudenterque in hac mortalis vitæ arena se ac suos moderatus fuerit, non ex astris sed factis in memoriæ honorem adducimus. Prælusit ipse huic postea per ætatem vsuque confirmatæ prudentiæ adhuc adolescens & iuuenis: nam cum esset ingenio Illustri admodum, & iudicio peracri, memoria verò tenacissima, & in omnes retrò annorum res gestas volatibili: ac præterea à paruulo honestissimis literis imbutus; linguarum alienæ gentis cognitioni operam felicissimam posuit. Cumq; in ætatem venisset firmiorem aliarum terras moresq; illustrabundus inspexit nationum, & primum iter in Daniam, vt Christiæni Regis coronationi spectator interesset, suscepit: Postea in Italiam terrarum Orbis delicatissimam Prouinciã contendit, omniaq; illic sagaci mente, oculoq; 1596
 perscrutatus; id denique retulit, vt præter mores belli spectatos & peregrè Italicè quoque loquendi facundiam adeptus, ea per omnem vitam impensè delectaretur Per extremos hominum Morinos in magnam Britanniam peruasit, & in Regina Potentissima Elisabethæ, Prudentissima, vt ajunt fœminæ, palatium admissus, iucundissimum cum illa de rebus politicis sermonem habuit: In Gallia quoque dum peregrinaretur, ad Henricum ejus nominis IV. Regem Christianissimum adisse, eumque salutasse dicitur. Vbiq; verò gentium, vbiq; terrarum honorificè admodum ampliterque est habitus: vel ob id maximè, quòd præter corporis & exterioris formæ ac membrorum amabilissimam concinnitatem, & Serenissimum Generis splendorem; maximum quoque prudentiæ in rebus dijudicandis agendisq; & sermone appositissimo expectorandis acumen & flumen obtineret. Erat in illo aduersus æquales concordia amicissima, in superiores conuenientissima obseruantia, aduersus inferiores nulla despicientia, nullum fastidium, sed comitas affabilitasque omnibus gratissima. Et licet haberi posset, ex humorum, vnde constabat, siue commistio-

ne siue temperatura ad iram, quam par est, pronior, facillimè tamen placabatur, & à primo deferuescentis iracundiæ momento, ad summam animi lenitatem, enubilatæque frontis amœnissimum nitorem derepente conuerterebatur: adeò quidem, uti & ipse hunc morbum sponte agnosceret, & humanissima veniæ postulatione eidem medicinam experientissimè faceret: benè & præclare indicans humanum quidem esse perturbationibus animi commoueri; sed cupiditati ac motui succumbere, neque animo suo imperare; ab omni profus humanitate alienum.

Hoc virtutum comitatu circumseptum Filium Principem cum ab exteris recepisset Serenissimus Pater **LVDOVICVS WILHELMVS**; non potuit non vehementer lætari, eos sumtus ibi non malè ab se collocatos, unde tanta honestatis & gloriæ emolumenta reditura essent: admouit illum itaque ad res suas Neoburgi administrandas, & rectioni subditorum præfecit, circiter annum hujus à Christo nato initi seculi decimi sexti septimum: Cui exequendo muneri copiosè & liberaliter satisfecit. Grauiorum dein mole negotiorum cum vrgeretur, ad Augustissimum Rudolphum Cæsarem, istius nominis secundum iter instituit, ubi de futura in Iuliæ, Cluiæ & Montium Ducatibus successione, cum Imperatore prudentissimè est collocutus: Maria enim Leonora Serenissima Princeps, **IOANNIS WILHELMI Iuliæ Ducis** conjux, nullos virilis sexus liberos habebat; ut successio illius, si moreretur, nullum propius, quàm **WOLFGANGVM WILHELMVM** attingeret. Biennio vix dum exacto motitur

1609 **IOANNES WILHELMVS Iuliæ, Cluiæ, & Montium Regulus**: eique meritiſſimo Iure Serenissimus Princeps Neoburgicus **WOLFGANGVS WILHELMVS** sufficitur. Non longo post illud tempus interuallo Regi noburgi, quam Ratisbonam vulgò appellamus, colloquium habetur

1610 Catholicos inter & Euangelicos, uti se nominant: Ibi cum Illustrissimus Marchio Brandenburgensis Ernestus ad reformatæ Religionis gregales se quoque adjunxisset, eorumque ritus amplecteretur, **WOLFGANGO WILHELMO** placuit magis Augustanam sequi confessionem, in eaque id ætatis, quod viueret, degere, & Principatum, quo auctus erat, ad eius leges, ceremoniamque administrare. Sed Benignissimus Deus noluit cæcis illis errorum nubibus ac procellis optimi Principis animum diu fluctuari. Nam cum Illi Catholicam uxorem, è Serenissimis Bajoariæ Ducibus Magdalenam circumspexisset; gemina statim felicitate tantum auxit connubij decus, quia fecit, uti ipse Dux Catholicæ Ecclesiæ ex Lutheranismò transcriberetur, & Serenissima conjux Magdalena post annum alterum quam matrimonium esset inritum, noua mater filiolum ederet, quem hodie successorem tanti Parentis & suspicimus & veneramur. Contigit hæc Serenissimi

nissimi Ducis WOLFGANGI WILHELMI ad Ecclesiam fidemque Catholicam aggregatio, anno quarto & decimo supra Millesimum sexcentisimum a. d. VIII. Calendas Iunias, VRBANI PAPÆ, & Martyris natali. Tum enim Dusseldorpij maximâ omnium expectatione itum est in Parochialem & Collegiatam Ecclesiam: vbi tempore antemeridiano dum sacra fierent, visus est Princeps Clementissimus ad aram genibus niti, & conceptis verbis Augustanæ Confessionis perfidiam, cui se addixerat, generoso & Principe Viro dignissimo spiritu publicitus ejurare, Romanæque & Apostolicæ fidei nomen dare: Verum ne impetu quodam potius, aut præcipitis incogitantia animi, quam verò iudicij examine illa facere dici posset: Argumenta & causæ, cur illa secta repudiata, ad Romanam se Ecclesiam aggregaret, è suggestu ad Concionem à Decurione ejus templi ex scripto clarè recitabantur. Dux ipse cum Serenissima conjuge Magdalena salutarem sacramenti hostiam Catholico ritu suscepit. Postquam re diuina perfecta, domum reuertisset. Ministros omnes & Proceres, qui ipsius in Aula, satellitioque; alienis adhuc ab Ecclesia Romana opinionibus imbuti versabantur, in vnum conuocatos, amantissimè, vt Pater, adhortatus est; oblatam Catholicæ veritatis lucem respicerent, eque tenebris exitiosæ ignorantia suo exemplo commoti, libentes volentesque exirent, ad veræ Ecclesiæ lumina: quibus etiam hac super re maturè, serioque deliberanda dies octo spatij indulsit. Ad horam tertiam pomeridianam in Templum denuò conuenit Serenissimus Princeps eodem die, & pransus paratus pio vesperarum solenni que officio religiosè interfuit, ac deinde per Reuerendissimum Pro-Episcopum, Serenissimi Principis Colonienfis FERDINANDI in Pontificali Vicarium Sacramento Chrismatis confirmatus est, quo debita reuerentia suscepto, *Demogoriam* de veræ Signis Ecclesiæ habitam attentè beneuolè que audiuit. Hic ego Vos Viri Fratres & Amici CRUCEIS, singulariter quin appellem non me contineo: Quid amabò Vos, quid animi tum putatis fuisse Genijs Cœlestibus, & ad Ducis tanti Custodiam à summo Principe ablegatis, cum hæc fieri spectarent? cum è fluctibus in portum, è tenebris in lucem, è morte in vitam remigrare virum Principem viderent? Lætitiâ illos incredibili gestire & exultare veritas ait, si vel vnus à deuo itinere, docente ac reducente eum pœnitentia, in rectam redierit semitam. Quid hîc eos fecisse arbitramur, vbi tanti Principis exemplo non vnus aliquis, sed complures subditorum & Procerum, eodem spiritu animati, ad rectam Dei cognitionem, religionemque euaserunt? Quid ipse Christus nostræ salutis reparator & custos, quam hoc viso non doluit se ad Crucis latera exterrum purpurato Mundum cruore largissimè profuso irrigasse

1618 rigasse; cuius quotidie tantos fructus, tamque maturos colligeret? ô nū-
 ueum illum diem, & huic fratrum amicorum **CRVCIS** & **Dominicæ** Pas-
 sionis congregationi semper commemorandum? Neque enim longo post
 tempore factum est, vt cum hic **Coloniæ Serenissimus Dux** jam **Catholicus**
 moraretur, etiam in hanc **Crucis Christi philadelphiam** id est, **Archicō-**
fraternitatē adscribi voluerit, & de acerbissimis **Domini cruciatibus**, audita
 cōdione, huic nostræ Congregationi dederit nomen; & in conuersorū sub-
 sidium pensione annuaria centum **Philippicos** obtulerit Anno à **Christi**
natali Millesimo Sexcentesimo Duodeuicesimo a. d. xlv. Kal. Martias. In
 religione autem **Catholica** cum optimè versaretur & libentissimè, à primo
 statim id sensit, cæteras quibus antea præditus fuerat virtutes, umbratiles
 fuisse potiùs quàm veras; postquàm enim in hanc veræ **Dei cognitionis** ciui-
 ratē est adscriptus, **IUSTITIAM** omnium perfectionem virtutum suo comple-
 xu continentem, in animi penetralibus, custodem & conseruatricem, sui
 ac suorum benignissimè condidit: & cum ea sit constans & equabilis a-
 nimi prudentis affectio, ex diuina mente apta, suam cuique dignitatem tri-
 buens: Quid Deo, quid sibi, quid reliquis hominibus, vel superiori, aut
 pari in gradu, collocatis, vel etiam ditone imperioque sibi subiectis tri-
 bueret, præclariùs multò, quàm antea & intelligere cœpit & facere. De
 illo **Iustitiæ** genere, quo Deo ter optimo terque **Max** sua conferre &
 contribuere solebat, quia præcipuum est, aliquid degustemus verius quam
 ingurgitemus. Quam præclara hujus erga Deum superosque **Iustitiæ**, ad
 immortalitatis non dubiæ decus, si tamen hîc quicquam immortale vel
 haberi vel dici potest, vbi rerum vicissitudini nimium mortali & fluxæ
 omnia subiecta sunt: vestigia seu monumenta & videmus Nos & **Posteritas**
 visura admirabitur! Laudatur non immerito suo quidam **Britannorum**
Catholicus Rex, cui **Lucio** nomen, quod primus in **Anglia Christianitatis**
 negotium procurauerit, & ab **Eleuthero Pontifice Maximo**, viros eru-
 ditione **Euangelica** præstantes sibi dari petierit, qui **Christum** sine furo
 docerent, hominesque vt feras dispalatos in vnum **fidei Romanæ** ouile
 congregarent: dicitur is quoque illius templi conditor esse, quod extra
Londinum Polydori tempore adhuc ostendebatur. **Eximio** laudis genere
 & memoria nominis sempiterna extollitur **Lucius**, & jure quidem: sed
 sua quoque laude non est fraudandus **Serenissimus Princeps & Dominus**
Noster Clementissimus WOLFFGANGVS WILHELMVS, qui tot greges
 eruditione insignium virorum circum se habuit, illisque ad docendum
Christianas literas primò **Neoburgi**, deinde **D. Seldorpij**, & **Monasterij**
 in **Eiffia Dūrensi** quoque in oppido, pulcherrima **Gymnasia Collegiaq;**
 excitauit. Quis enim digna voce prædicabit, quanti sit ludum pietatis v-
 biq̄ue

Hier.
 Osor.

Ibi que in ditione sua aperuisse Doctoribus Principem virum! hæc laus abique dubio egregia est, & non facile nisi illorum, qui beneficia tanta acceperunt ingenijs & stylo prædicabilis.

Verùm ne absque viui Exempli imitatione hæc videatur fecisse, Philippum IV. Regem Catholicum, quando expeditionem Pragensem Anno M. DC. XX. pro Inuictissimo Imperatore Ferdinando II. suis militaribus copijs felicissimè adiuuerat, sufficienti comitatu adiit, à quo inter Procetres Regnorum & primos Amicos consiliorum adnumeratus, Aureo etiam Vellere donatus fuit: Hujus Regna dum perlustrat, vestigia Discipulorum S. Iacobi Apostoli repperit, cuius & sepulchrum honorauit; Tentorium quasi figens Hispali, Granatæ, Cordubæ, Malagæ, Toleti, Madriti, Salamancæ, Murcia, Valentia; Casar Augustæ, Barcelona, Pampelona, vbi erectum monumentum conuersionis ad Religiosum statum S. Ignatij Loyolæ reueritus est; Quapropter diuersorum Religiosorum amore captus, cum primis S. Francisci, Fundatoris Ordinis Minorum, qui Martyrum horum primitias contra Mauros, Turcas ad reductionem Catholicæ Religionis ante quadringentos annos obtulerat, qui suo sanguine felicia Hispaniarum Regna purpauerat, plurimorum foundationem serò meditabatur.

Id FRANCISCVS Hybernus, PP. Capuccinorum per Tractum Rheni Commissarius Generalis, Institutor Nostræ Archiconfraternitatis CHRISTI Patientis, Delegatus Illustrissimi & Reuerendissimi Nuncij Apostolici, Antonij Albergati, qui cum potestate de latere has inferiores partes Germaniæ eo ipso tempore moderabatur, expertus est: cui pro RR. PP. Capuccinis primum locum Dusseldorpij dederat, quem postea sua munificentia fundauit; secundum verò locum iisdem Patribus ædificauit Iuliaci; tertium perfecit Monasterij E. flia; alias insuper habitationes iisdem tradidit alibi, vt exercitium Catholicæ Religionis in suis Ducatibus magis magisque vigeret: Mitto alias Religiosas fundationes, quibus suo Catholico Regimini splendorem addidit.

Ego dum quæ Principem hunc nunquam, nisi per transfennam, fortassè olim dum hîc in Colonia Agrippinensi versaretur, semel atque iterum planè puer vidi; priuatæ illius & publicæ pietatis, quam Deus, Diuique omnes, & Sancta in primis Deipara cum Angelo tutelari, quotidie vti audio spectarunt vehementer etiamnum recordatione delector: nam & feruenti confessione animi eluebat maculas, & festis diebus solennioribus siue Christi seruatoris, siue Matris eius, & Apostolorum, Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento pascebatur: Nullus dies abibat, quin duo aut tria audiret sacra, tantoque in hanc ritus Catholici pietatem studio terebatur, vt quiduis sibi potius, quàm illam pateretur eripi, & quamuis eo tempore,

quo Catholicus fuit, maioribus semper aduersæ fortunæ fluctibus pulsaretur, & proximorum vel Principum vel Statuum à Romana Ecclesia abhorrentium inuidiâ premeretur, odio flagraret, hostilis, armatæque nequitiæ flagris incesceretur: generosâ tamen & voce verè Catholicâ multis audientibus sæpè dixit: Sursum omnia ferantur ac deorsum, in hac mortali vita; exuar Principatibus & Regnis, vnâ Dei fide & religione non exuar; cuncta pereant prius, quam ab Ecclesia Catholica viuus vidensque diuellar: Ex quo intelligas, quàm sibi ipse nequam non fuerit sed potius momentem audierit: Miserere animæ Tuæ placens Deo; animam ego hîc vitam accipio, vita autem hæc vtrumque dicit, corpus & animam, vtrique verò sua impendendacura, vt ab omni inquinamento carnis & spiritus, puri conseruemur, quod ille eximè vt præstaret allaborauit.

Tertium Iustitiæ genus, quod erga fratrem & proximum inuiolabile consistere debet, peregrini ac pauperes vel maximè experti sunt, tam parata enim, tamque facilis in illos erat munificentia, vt ipsorum causa, omnia quæ haberet collecta, collegisse videretur: neque in conuiuiorum suntu aut vestium & pecuniæ apparatu quicquam possidebat, quod non simul cum pauperibus & peregrinis beneficentiâ plus quàm regali promissimè communicaret. Audiui ego à compluribus, qui alienis ex regionibus egentes ignotique venerant, dicere, se ad Principem hunc liberalissimè in colloquium admissos, mensæque illius adhibitos conuiuas extitisse, quos cum ita quasi hospites suos benè & hilariter accepisset, non sine opulento viatico ab se dimisit, & viatori Angelo commendatos felicissimum abeuntibus iter est precatus. Quòd si ad iter faciendum accingere se per ægrimoniam non poterant. Infirmos & lecto hærentes hospitalitate sua sustentauit & refecit, qua re vnica nulla est inter homines diuinior, & quibus inde qui mortalia despiciere audet, intelligere facile potest, ad Deum optimum & beneficentissimum hac sola virtute propius accessisse Ducem.

Act. Non enim (vt Christianus Orator disertim ait) idoneis hominibus largiendum est, & notis, sed quantum potest non idoneis & ignotis, id enim iustè, id piè, id humanè fit, quod sine spe recipiendi feceris: stultum id dixerint homines angusti prorsus animi, & cupiditatibus alligati, sed sapientissimè tamen fieri Rex Ecclesiastes admonet cum ait: *Mitte panem tuum super transeuntes aquas, quia post tempora multa inuenies illum.* Panem hunc quem super transeuntes aquas misit Dux Serenissimus, post vitæ mortalis suæ tempora in vita immortalis inueniet:

Ergò ne luctu perturbemur, ne conficiamur mœrore, gratemur illi potius. Sublatu est ereptusque plurimis periculis, plenus dierum, non vacuus benefactorum, ingressu s est iter immortalitatis, Annum agebat ætati

eis quintum & septuagesimum, cum anni huius post natum Sotera 1653. mense Martio, die eiusdem mensis duodevicesima in morbum non diuturnum, sed fatalem incidit, quo morbo cum teneretur, tertio statim die, nempe die vicesima Martij, extinctus est. Mors illi tamen neque in prouisa neque infelix obtigisse dici potest, cum satis maturè Pœnitentiæ salutaris Sacramentò animum expiauerit, & Eucharistiæ sanctissimam hostiam susceperit; Vnctionis denique mysterio, ad extremam contra hostes in egressu luctam fortiter communitus inter Patrum Societatis Iesu & Patrum Capuccinorum in vltimo agone desideratissimum obsequium pijsimè expirauerit. Quid hîc quæso est, quod Immortalitatis candidatos & terrenæ ludibrijs vix non nimium deceptos luctu possit afficere? quid non est potius quod non vera & salutarî lætitiâ omnes cumulare queat? sed contristatur patria, in luctu & squalore pauperes versantur, quod suum & patriæ parentem amiserint. Ne dolete terra patria: Mortuus enim est Pater vester, & quasi non esset mortuus, reliquit enim sibi similem post se. Audiuitis nunc Viri Fratres Amici CRVCIS acerbissima Patientis DOMINI, cur hoc tanti Ducis excessu gaudere potius quàm tristari debeamus: Vnum tamen restat, quod mihi orandi estis, vt non absque singulari in Deum superosque hodie pietate & Iustitiâ Vos & Vestra Deo commendata habeatis maximi Viri exemplo: & si restat quadrans, qui soli Deo cognitus est, in altera vita duci mortuo soluendus, eum Vos precum vestrarum supplicijs soluatis: Ipseque absolutus in æternæ vitæ pascua velut Agnus, è macello dimissus continuo admittatur: ibi æternum victurus & lætaturus cum Christo & Superis. AMEN.

APPRO.

176
210

APPROBATIO.

Auctoritate PAPÆ PAULI V. sanctissimæ me-
morizæ, qui hoc priuilegium concessit Archi-
confraternitati acerbissimæ Passionis Domi-
ni, Oratio Funebri Admodum Reuerendi &
Doctissimi Domini Christiani Adolphi Thul-
deni Confratris nostri, Canonici Beatæ Mariæ
Virginis ad Gradus, Colonia Agrippinæ im-
primatur.

Fr. BENIGNVS ELBINGEN-
SIS, Capuccinus dictæ Ar-
chiconfraternitatis Con-
cionator Ordinarius.

APPROBATIO

